

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Bun de imprimat

Să mergem și să ne întoarcem către Domnul Dumnezeu nostru, că acesta ne-a lovit și el ne va tămădui.

Ostie 6, 1.

PATRIARHUL MIRON CRISTEA

— Personalitatea marelui defunct; aducerea sicriului în Țară; funerariile naționale; doliul adânc al națiunii. —

În cartea renașterii naționale a României s'a deschis pe neașteptate o mare pagină de jale. Părintele sufletesc al Patriei a închis ochii pe veci departe de plaiurile țării sale iubite. S'a frânt brusc unul din stâlpii de granit ai neamului, pornit de curând și încrezător pe drumul unei noi epoci de largă afirmare a misiunii lui în lume.

Este de sigur una din prăbușirile grele ce stârnesc tristeți fără margini în sufletul națiunii zguduite. Căci Patriarhul Miron a fost prin toate virtuțile lui multiple și armonioase, o încarnare optimă a sufletului românesc. Viața lui întregă, cum o privim sumar în această clipă de durere, ne apare sub toate aspectele ei de lumină, ca un adevărat miracol al istoriei noastre contemporane. Căci nu vom găsi în analele ei bogate o figură mai proeminentă și mai ilustră prin destinul și ascensiunea ei extraordinară ca aceea a Patriarhului Miron Cristea. Intocmai ca exemplarele celebre ale omenirii, fiul de țăran sărac din Toplița Murășului ardelen a străbătut, singur și victorios, drumul dela coliba iobăgească până la culmile dominante ale tuturor demnităților supreme în Stat, rezervate pe seama muritorilor fără blazon. Înfruntând vitregia unei obârșii umile sub o stăpânire dușmană, îngâmfată și disprețuitoare, băiatul botezat de ciobanul Ioan Herța din Săliște, izbuti să se impună la liceu și în Universitate ca cel dintâi eminent, grație talentului său uimitor și râvnei nepotolite pentru carte.

Societățile de lectură dela liceul grăniceresc din Năsăud, apoi cele din Sibiu și Budapesta, au înălțat repede în scaunul de președinte pe tânărul cu ochi albaștri, care cucerea prin farmecul elocinței și meșteșugul condeiului.

Procesul Memorandului din 1894 l-a săltat în frunte a tinerimii studioase, spre a-i îndruma acțiunea naționalistă pentru agitarea masei populare și demascarea opresiunii maghiare. Cu îndrăzneala caracteristică temperamentelor de luptă eroică, studentul facultății de litere din capitala Ungariei, nu ezită o clipă să-și pună în joc viitorul, trecând Carpații spre a lua parte la congresul studențimii din Regatul liber ținut la Constanța în 1894. Fruntașii Ardealului erau condamnați la temniță grea și tineretul României mici se întrunise pe malul mării spre a-și

striga lumii civilizate protestul ei furtunos. Ilie Cristea urcă și el tribuna rostind o cuvântare de înălțătoare vibrație, pe care o încheie cu acest final profetic:

„Vă fac declarațiunea solemnă că toți ne întoarcem acasă

cu puteri oțelite, cu hotărârea fermă de a nu ceda, de a nu odihni până când nu vom fi puși și noi, ca și voi, în situația fericită de a așeza și în patria noastră într'un singur stindard colorile noastre românești. AM SPERANȚA CĂ ACEST IDEAL ÎL VOM AJUNGE ÎNTR'UN VIITOR APROPIAT.“

Era aici o prevestire pentru viitorul tânărului luptător, îmbrățișat cu căldură de frații lui înflăcărați. Destinul era cu el. Luându-și doctoratul cu o lucrare serioasă despre *Eminescu*, fapt remarcabil pentru gândirea lui pan-românească, Ilie Cristea vine la Sibiu ca secretar al Consistoriului arhiepiscopesc. Vechiul centru de cultură românească primește un exponent viguros al năzuințelor naționale, pe cari le servește prodigios în toate domeniile noastre de manifestare.

O înclinație firească îl îndeamnă să îmbrace rasa călugărească în 1902 și activitatea laborioasă ce-o desfășoară sub flamura Bisericii îl desenează repede în opinia publică dela noi ca cel mai meritoriu candidat la cârja arhierescă.

Ea îi și vine la 1909 din partea eparhiei Caransebeșului. Scaunul neuitatului *Ioan Popasu* își găsește pe cel mai

tânăr titular, merit a-i dăruie strălucirea pe care o aștepta în împrejurările grele ale luptei noastre cu guvernele aporonyane din Budapesta. A fost o epocă de zăbucium și frământări, în cari optimismul noului episcop a reușit să înalțe credința păstorilor și să mențină speranțele de mai bine prin numeroase realizări religioase și culturale. Cel mai luminat episcop de pe atunci al Românilor ardeleni, văduviți, din cauza războiului, de o conducere politică, fusese unicul izvor de îndrumare către împlinirea dreptății naționale. În memorabila adunare istorică dela 1 Decembrie 1918 Episcopul Caransebeșului rosti poporului eliberat o înălțătoare cuvântare, ca apoi tot el să ducă la București Regelui desrobitor sfânta solie a *Unirii*.

Contactul cu bărbații de stat din capitală uimiți de pres-

† I. P. S. Patriarh MIRON CRISTEA
1868—1939

tanța ierarhului cu profilul cuceritor, i-au adus în 1919 alegerea de Mitropolit-Primat. Era un act fericit și mișcător pe care Țara-mamă îl schița ca un omagiu la adresa Ardealului, atât de credincios idealului național, prin jertfe și suferinți de veacuri.

Nădejdiile mari legate de noul Primat, simpatiile unanime ce-l înconjurau nu s'au desmintit. Orice apariție în viața publică adăoga un spor de prestigiu și iubire Ierarhului, care aducea o concepție nouă a atribuțiilor sale și a misiunii Bisericii în viața Statului.

Luptând cu imense dificultăți și prejudecăți, el rezolvă după 6 ani de zile problema capitală a *unificării bisericești*, așezând organizarea supremei noastre instituții spirituale pe temelii verificate ale doctrinei șaguniene. Schimbarea la față s'a resimțit repede în anii următori, cari ne-au făcut să înregistrăm progrese nebănuite în viața morală și materială a eparhiilor.

Se credea, că Mitropolitul *Miron Cristea*, nu mai are trepte de urcat. Când iată că în 1925 se creiază *Patriarhatul* și Țara i-l oferă cu profundă satisfacție. Era un fapt de extremă importanță națională și profundă semnificație religioasă, care ne așeza deodată în fruntea ortodoxiei ecumenice, ca pe vremile de glorie ale lui Constantin Brâncoveanu.

De-acum culmea supremă părea atinsă. Soarta însă mai avea surprize pentru alesul lui Dumnezeu. Prin voința Regelui întregitor de neam, Preafericitul Patriarh este înălțat în scaunul de Regent al Țării, iar cu un an în urmă, gloriosul creator de strălucire nouă a Patriei, *M. S. Regele Carol al II-lea* îl chiamă în fruntea celui mai prestigios Guvern din câte cunoaște istoria noastră politică, spre a prezida opera grandioasă a resurecției Statului românesc. Cei 70 de ani nu-l împedecau pe venerabilul Patriarh de a-și împlini cu devotament pilduitor cea mai grea din toate misiunile vieții sale.

Căci în inima lui strălucea imaginea sfântă a *Patriei*, pe care o dorea puternică, fericită și triumfătoare.

Pe frontul ei etern a murit ca un apostol, sfînșind cu jertfa sa supremă de sânge, destinul măreț al României de totdeauna.

I. Mateiu.

Ultimul drum al I. P. S. S. Patriarhului Dr. Miron Cristea.

Inapoi spre țara iubită.

E greu să cumpănești gândurile înaripate și dorul arzător al unui părinte față de rosturile și familia sa îndepărtată. Căci ele cresc mereu, în raport direct cu sfera îndatoririlor și mărimea familiei, — alături de distanța ce-l desparte. Iar când el poartă în suflet grija unei țări și dragostea părintelui unui neam, atunci ele iau proporții uriașe. Dar ele cer putere de jertfă nelimitată —, care cere la rândul său viață și sănătate. Ele însuși te fac să te alipești mai mult de viață, ca să poți fi de folos.

Numai stăpânit de această dorință a putut să se despartă și septuagenarul patriarh de pământul țării sale iubite, de care se simțea indisolubil legat. Incerca o reconfortare aiurea, ca să-și poată împlini până la sfârșit datoria de ostaș al Domnului și al ei. Dar soarta omului e în mâinile Domnului! A fost scris în cartea tainelor cerești, ca să se întoarcă numai spre odihnă netulburată în pământul unde a veghiat și muncit. Departe de toate zburciunile și zădărniciile vieții, se întoarce așezat în scaunul liniștii desăvârșite, cu privirea îndreptată spre azurul celest și cu mâinile — cari au binecuvântat în numele Domnului — acum așezate în semnul Lui pururea mântuitor! S'a întors acasă călătorul obosit de muncă și drum, ca să se odihnească.

Să se odihnească în pământul primitiv și bun al țării întregite, el primul păstor și părinte sufletesc al ei.

Dar calea lui n'a mai fost cea obicinuită. În loc de seninătate și mângâiere, aduce jale adâncă.

Un vagon cernit de jale, are menirea să-l readucă în pământul care l-a hrănit, l-a crescut, l-a purtat și legat cu mii de fibre. Și aspectul lui funebru veștește durerea necuprinsă a unui neam, care și-o pierdut părintele sufletesc și iubit. Chiar și străinii, — de alt neam și credință — cari au cunoscut cândva pe Arhiepiscopul Miron, îi ies în cale împărțind durerea, ca să-i dea ultima cinstită. Insuși steagul glorioasei armate franceze s'a închinat în semn de onor.

La Milano a fost întâmpinat vagonul ce aducea rămășițele pământeste dela Cannes la București de către I. P. S. S. Mitropolitul Visarion al Bucovinei, care a sosit acolo dela Paris, (unde se afla pentru îngrijirea sănătății) împreună cu membrii legăției române de acolo, precum și numeroase personalități dela instituțiile românești din Italia. După un serviciu religios și așezarea coroanelor, vagonul a fost pus în mișcare, cu destinația București.

Pe pământul țării. Toată suflarea românească e cuprinsă de jale. La Jimbolia toată gara era îmbrăcată în mare doliu. Negrul înconjurător, sosirea trenului funerar și intonarea marșului funebru înmărmurește asistența de pe peron. O durere grea se așează pe sufletele tuturor, unindu-i într-o legătură de muțenie.

Doar slujba religioasă și cuvân-

tarea P. S. S. Episcopului Andrei al Aradului rostită în prezența numeroasei asistențe răscolește simțăminte. Printre cei prezenți se remarcă dnii Dr. N. Zigre, Ministrul Cultelor și Artelor, subsecretarii de stat Dr. N. Popescu și C. Băran, care a depus o coroană în numele guvernului, rezident regal Dr. Al. Marta, care a depus coroana Ținutului Timiș, prefect col. Gh. Praporgescu, care a depus coroana județului Timiș-Torontal și un impresionant număr de preoți, apoi d-l Dr. Al. Morariu, decanul notarilor publici din Banat.

De aici s'a format apoi un tren special pentru convoiul funebru care a însoțit trupul neînsuflețit la București. Pe tot parcursul drumului — în fiecare gară s'a prezentat pe peron popor în frunte cu preoții ca să dea ultima cinstită Patriarhului României.

La Timișoara alături de reprezentanții autorităților se înșiră mulțimea mare de credincioși din oraș și din comunele din jur. O gardă de onoare din Vânători, un stol de străjeri și premilitari, ofițeri din localitate, comandanți străjeri etc., așteptau cu nerăbdare momentul cel mare. În fruntea asistenței găsim pe P. S. S. Visarion Episcop de Tirana (Albania) un bun cunoscut și admirator a marelui dispărut, apoi P. S. S. Episcopul catolic Aug. Pacha, clerul sârb, și un sobor de preoți din jur, în frunte cu protopopul locului Ținerea. Apoi d-nii general Corneliu Dragalina, comandantul Div. 1 Inf., Dr. Gh. Ciupe secretarul general al ținutului, Dr. Emil Fieraru, primarul orașului, ajutorul de primar Dr. Beiu Vart., președintele Curții de Apel, Emil Dumitrescu, președintele Curții Criminale, Lambrino, șeful statului major al diviziei, col. Davidescu, primprocuror Buzoianu, Dr. Ioachim Miloia, directorul așezământului bănățean.

P. S. Episcop Andrei al Aradului coborând din tren, împreună cu P. S. Episcop Visarion al Tiranei asistați de un sobor de preoți au oficiat un serviciu divin. În grabă s'au mai depus următoarele coroane: Primăria Timișoara, județele Arad, Caraș și Hunedoara, asociația învățătorilor bănățeni, episcopia romano-catolică, biserica sârbă, etc. și trenul a plecat îndată spre Lugoj.

La Lugoj a sosit la orele 13 unde a oprit zece minute. Pe peronul gării aștepta P. S. S. Dr. Ioan Bălan episcopul unit din Lugoj, dnii col. Panait Vaitan, prefectul județului, Dr. Ionel Dobrin, primarul orașului, col. Gh. Rovinescu, comandantul garnizoanei, Dr. Gh. Dobrin și toți funcționarii instituțiilor de stat, premilitarii sub comanda d-lui col. Cernău, străjerii cursului superior cu comandanții și profesorii lor, trupele dela regimentele locale, ofițeri, societățile culturale și patriotice, precum și un numeros public.

Din vagonul special au coborât P. S. Arhiepiscopul Emilian-Târgovișteanu, d-nii miniștri Răjureanu, Coriolan Băran, Broșu, d-l Dr. Alex.

Marta, rezident regal, general Dragalina, comandantul diviziei infanterie Timișoara și preotul Nae Popescu.

Un mare sobor de preoți a oficiat un scurt serviciu religios. Răspunsurile au fost date de către corul Ioan Vidu.

Din Lugoj au plecat însoțind vagonul mortuar până la T.-Severin, d-nii Panait Voitan prefectul județului, Pavel Epure, chestorul poliției, V. Popescu, comandantul legiunii de străjeri și preoții Mihuiț și N. Sfințescu. Au depus frumoase coroane de flori naturale, prefectura județului, primăria, biserica ortodoxă și familia Dr. Gh. Dobrin.

La Caransebeș, P. S. Sa Episcopul Vasile Lăzărescu a venit cu o impozantă mulțime să întâmpine cu vrednicie pe cel ce i-a fost predecesor în scaun cu o înțeleaptă păstorie de 11 ani. Cunoscuții, admiratorii, și delegații comunelor au înprospătat amintiri și au venit să-și cinstească după cuviință Episcopul lor de odinioară și Patriarhul Țării. Compania de onoare, muzica, premilitari, străjeri, școlile secundare, societățile culturale, corale, toate sunt prezente ca la o sfântă datorie. Alături de P. Sf. Sa se prezintă dnii: primar Dr. Virgil Budințeanu, col. în rez. Romulus Boldea, col. N. Pătruțoiu, Ianculescu, preș. tribunalului, C. Dobrin, șeful Parchetului, Gh. Neamțu, directorul școlii normale, Matei Armaș, directorul liceului.

Preoții în frunte cu P. S. Sa au slujit un serviciu divin pentru odihna sufletului. S'au depus apoi coroane și jerbe de flori, iar P. S. Sa, s'a urcat în tren pentru a însoți convoiul la București.

La Turnu-Severin au ieșit pentru primire autoritățile locale. P. Sf. Sa Episcopul Irineu al Râmnicului a oficiat un serviciu divin înconjurat de 40 preoți prezenți și corul „Doina”, în prezența dlui Rezident Regal Dinu Simian, care a depus din partea ținutului coroane frumoase de flori cu inscripția „Amintire vecinică marelui predicator pentru Neam și Rege”. Asemenea și primarul orașului dl V. Neta din partea orașului Turnu-Severin. În fruntea autorităților se găsea pe peron dl general Georgescu, dl prefect col. Clanoveanu, ofițeri străjeri, premilitari etc. P. S. Sa și dl Rezident au plecat apoi cu autoritățile cari însoțesc osemintele la București.

La Filiași unde a oprit 2 minute, aștepta dl prefect de Dolj col. Romulus Dimitriu, care a depus din partea județului o coroană de flori, iar străjerii au dat onorul.

La Craiova așteaptă în tăcere mută o mulțime de lume, oprirea trenului. Autoritățile civile și militare, în frunte cu dl general Mitică Popescu, comand. corp. 1 Armată, general Vasiliu, primarul municipiului, Cezar Căzănescu, procuror general, Romulus Niculescu, prim procuror, Emil Sgoanță, decanul Baroului Dolj, Dr. Teodorescu, inspector general sa-

nitar, Tomescu, inspector gen. școlar, ofițerii superiori din garnizoană în mare ținută, corpul profesoral, asociațiunile profesionale. A luat parte și ciobanul Petrache Lupu, cum și elevii și elevele tuturor școlilor, străjerii și străjerele. În sunetul goanelor și salutului celor prezenți dl general Vasiliu depune o frumoasă coroană din partea municipiului Craiova. P. Sf. Sa Irineu oficiază și aici cu preoții prezenți un serviciu divin.

La Piatra-Olt au eșit pe peron autoritățile jud. Romanați întru întâmpinare. În fruntea alor 2000 de țărani se găsește dl col. I. Dănescu, iar din localitate dl Cristea Ilie. Apoi delegațiile de preoți, învățători, străjeri, premilitari. Un sobor de 12 preoți, oficiază slujba. Vagonul mortuar a mai primit 2 coroane.

La Slatina. Peronul gării negru drapat. Un serviciu divin scurt la sosirea trenului. Printre autorități distingem pe dl col. Constantinescu Iulian pref. jud. și dl primar E. Răureanu, dl col. Pandelescu com. reg. de Olt, cari depun o coroană în plus la vagonul mortuar.

La Pitești. Trenul îndoliat a fost primit de autorități, în frunte cu P. S. Sa Episcopul Grigorie a Argeșului, excelența sa Rezidentul Regal Alexianu, dl general comandant Ionescu, dl gen. Davidescu, dl prefect col. Cămină, dl primar Petre Petrescu, dl col. Velcescu, prefect de Muscel, dl col. Grecescu, primarul orașului Câmpulung, dl prim-președinte Ghimba, cu magistrații, dnii col. comandanți de unități și de servicii militare, profesori, comandanții și comandatele de străjeri, ofițeri în mare ținută, preoți și un numeros public.

P. S. S. Episcopul Grigore, înconjurat de suita sa, de cler, a oficiat o slujbă religioasă.

Onorurile militare au fost date de o companie cu drapel și muzică.

S'au depus coroane de către: rezidența regală, primăria Pitești, primăria Câmpulung.

După care P. S. S. Episcopul Grigorie și dl Rezident Regal s'au urcat în tren, pentru București.

Sosirea la București.

După un drum lung, — de jalnică mărime — trupul I. P. S. Patriarh Miron a sosit fără să mai simtă svâcnirile de bucurie ale inimii călătorului, când se apropie de locul dorit, — acasă. A sosit la ultima stație, cu popas mai lung. Acolo, unde a cunoscut și a împărțit bucuria și năcăzurile Neamului său, pe care l-a păstorit cu atâta blândețe două decenii dearândul, din cari cel din urmă l-a închinat, unei cărmuirii de importanță istorică pentru îndreptarea destinului sale. Patriarhul țării, a sosit ca să-și găsească odihna binemeritată în pământul și mijlocul celor pentru cari a muncit și s'a luptat ca ostaș al lui Hristos. Iar Țara și Biserica, cu fiii și credincioșii săi, l-au primit cu toată recunoștința și venerația cuvenită părintelui celui mai ales.

În gara de Nord, unde a sosit trenul special Sâmbătă seara, sicriul a fost luat din sumbrul vagon și așezat în salonul regal, adaptat cu această ocaziune în capelă mortuară. O slujbă nouă a implorat odihna binemeritată acasă, în Capitala țării. Câte cinci preoți au vegheat neconținut în jurul sicriului, rugându-se pentru îndurare, toată noaptea și Duminică înainte de masă. Sicriul sculptat de stejăr era acoperit cu tricolorul țării, încât numai la extremități să putea reliefa încrustarea artistică. Deasupra un singur buchet de liliac alb, simbolul curățeniei imaculate. Lampioanele cernite scilipesec din ochii luminilor. Jur împrejur coroane bogate își înalță mirosul suav, alături de cel de tămâie și ismă. Câtă liniște contemplativă în mijlocul furnicarului de altă dată. Câtă muțenie înmărmurită pe buzele celor obicinuiți să dispună cu glas sonor. Măcar că se perindează pălcuri numeroase, cu gesturi de închinare.

Îndată după masă încep să sosească străjerii și armata menită să susțină ordinea. Un mozaic artistic de uniforme impozante și fulgerări de arme scilpicioase. Alături țărani mândrii din Toplița Murășului, veniți și ei să se închine celui mai ales fiu al comunei, Patriarhului și Primului Ministru al Țării.

La ora 3 răsună sfâșăitor toate clopotele bisericilor din țară. La Radio se disting cele ale Patriarhiei din București, ale Bisericii Incoronării din Alba-Iulia, dela Mitropolia din Iași, Sf. Paraschiva din Brașov. Lumea se adună mereu într-o mare nesfârșită de capete. Alături de scipirile uniformelor se înșiră haina sobră a preoților, călăgărilor, călugărilor, apoi corurile și sumanele sătenilor. Iată vin și venerabili membri ai Sf. Sinod și demnitarii țării. Și totul se alinează pentru tristul și nesfârșitul convoiu funebru.

În cadența pasului liniștit înaintează încet dar disciplinat compania de onoare ținută de carele încărcate de coroane. Crucea patriarhală simbolul unității și biruinței, premerge întristatului convoiu de preoți îmbrăcați în odăjdii scumpe, aduse din toate unghiurile țării.

Starețul Sf. Mănăstiri Neamțu urmat de alți monahi duc crucea, cărja, mitra patriarhală gardați de clerul militar și delegații. La o mică distanță vin P. P. S. S. L. L. Episcopii și Mitropoliții. Numeroasele decorații sunt purtate pe pernițe negre de un șir de ofițeri superiori, gardați de câte alți doi.

După ele vine carul mortuar tras de șase cai și cu cordoanele purtate de 2 consilieri regali și 2 generali. În urma carului vine familia îndurerată apoi reprezentantul M. S. Regelui dl E. Urdăreanu, dl Armand Călinescu, președ. consiliului, ambasadorii țărilor, consilierii regali, primarul general al Capitalei urmat de corpul diplomatic.

În albastrul plăcut vin membrii consiliului superior al F. N. R. să aducă omagiul lor unui ctitor al său.

Impozanți sunt Cavalerii ordinului Mihai Viteazul în frunte cu dl general Rujinski în pelerinele albe.

În urma lor se înșiră reprezentanții bisericilor străine, de peste hotare, decanii facultăților de teologie, Cullele minoritare, apoi reprezentanții instituțiilor culturale Brâncovenești.

Șirul lung îl încheie trăsura de gală a M. S. Regelui și armata.

Dealungul străzilor aglomerație de public credincios se descopere neclintit din loc, în semn de ultim omagiu.

La Palatul Regal unde primul sfetnic a făcut un scurt popas, M. S. Regele a ieșit, însoțit de Marele Voevod Mihai de Alba-Iulia în balconul aripii din dreapta Palatului și au stat tot timpul trecerii cortegiului, înclinându-se în fața sicriului ce ducea la lăcașul de odihnă trupul inert a celui mai credincios sfetnic. Tot aici se aflau mii de mânuțe nevinovate de străjeri întinse în semn de omagiu, celui ce le-a binecuvântat

Solemnitatea înmormântării.

Martii la ora 11 Țara și Biserica și-au așezat în pământul primitor al ei rămășițele pământești ale Patriarhului Miron. Clopotele vesteau din nou în simfonia lor tânguitoare ultimul act din desfășurarea solemnității.

Sufletul națiunii a îngenunchiat pe lespede durere amare și a sângerat într-o crispanță svâcnire.

Dar dacă trupul obosit de grijă și luptă a fost înghițit de mormântul întunerecului, sufletul său desfătat de lumina nemărginitului, desigur stă de strajă la depănarea firului sorții noastre. El nu poate trece cu nepăsare peste situația noastră, fără a arunca un dram de ajutor în balanța fraților iubiți.

La ora 9 dimineața dealul Patriarhiei era un furnicar de mașini. La Catedrală se strânge tot mai multă lume. Cei sosiți se așează la locurile potrivite ca să facă loc celor ce mai sosesc. Imprejurul Patriarhiei s'a înconzonat preoțimea din Capitală și delegații din țară. Ei formează un zid viu în jurul Sionului românesc. La 9:30 sosesc și înalții ierarhi cu pas domol și privirea înrouată. Îndată sosesc și înalți sfetnici în frunte cu consilierii regali.

La orele 11 sosește M. S. Regele Carol II cu Marele Voevod Mihai. În semn de înaltă și pioasă cinstire ambii se închină în fața sicriului.

În dangăt prelung de clopot începe slujba prohodului, oficiată de înalții ierarhi. Mirosul de tămâie și smirnă se amestecă cu glasul duios al rugăciunilor.

La sfârșit I. P. S. S. Nicolae mitropolitul Ardealului completează năvala sentimentelor încercate prin impresiunea sa cuvântare.

Cuvântul I. P. S. Sale Mitropolitului Bălan.

Sire,
Întristată asistență,

Sufletul nostru și al întregii țări este copleșit de mâhnire și aplecat la pământ ca o grădină înfloritoare

munca și năzuințele.

Așa urca nesfârșitul convoiu încet printre trupele, școlile militare, fanfare și drapele înșirate pe marginea drumului. În faptul inserării procesiunea primește un aspect sumbru, care provoacă fiori vecinicii necuprinse.

La sosire coboară opt preoți, sicriul masiv de pe car, în sunetul îndurerat al clopotelor, ca să-l așeze în fața altarului, dela care a împărțit cu dărnice credința, mângărarea și binecuvântarea Celui de sus.

Înalții ierarhi strânși în jurul cetafalcului, rostesc cu glasul catifelat de năvala emoțiilor rugăciunile de odihnă, cerută de sus, iar dela oameni vecinica pomenire.

Departate în urmă, aproape de intrarea Catedralei — cineva rostește rugăciuni înecate, schișând din când în când toată durerea sufletului prin cruci largi și pripite. Este ciobanul dela Maglaviti.

peste care s'a abătut o grea și necruțătoare vijelie. Căci cu o aspră și nemiloasă furtună am simțit noi fâlfăitul de aripi al îngerului morții, care a răsturnat cel mai falnic stejar al românismului și ne-a sgduuit profund semnul tainic și nepătruns al cerului care a smuls din mijlocul nostru pe cel care ne era un stâlp de lumină ce ne îndruma și ne da curaj în grelele și complicatele împrejurări ale actualei noastre vieți obștești.

Înalt Prea Sfinția Sa Patriarhul Miron nu mai este printre noi. Este atât de apăsător gândul acesta și greu ne putem împăca cu el. Se pot obișnui copiii cu pierderea tatălui lor, a celui care a ocupat locul central în sufletul lor și care le îndruma în fiecare clipă viața? Căci Înalt Prea Sfinția Sa Patriarhul Miron a fost părintele duhovnicesc al țării și tot mai mult ne învățasem să-l vedem sfătuindu-ne și cărmuindu-ne din toate locurile supreme de conducere, în înțelesul și în urmarea cuvântului adânc al Apocalipsului: „Fii credincios până la moarte și îți voi da fie cununa vieții”.

În dureroasa noastră meditație, în simțirea marelui gol lăsat în urma sa, ne crește în gând pentru a ne face și mai nemângăiați, în toată măreția ei, vigouroasa și excepționala personalitate a celui pe care Biserica și Țara l-au pierdut și se grădesc să ni se înșirue prin minte faptele bogate și nemuritoare pentru noam și pentru lege ale marelui Ierarh și român.

Răsărit ca o mlădiță sănătoasă din tulpina trainică a unei frunze familii țărănești din comuna Toplița de pe cursul de sus al Murășului, cel care avea să fie mai târziu mândria și sprijinul întregului neam românesc aducea cu sine, din acest rezervoriu de elită al națiunii noastre, vioiciunea de spirit, înțelepciune limpede și realistă și râvnă de muncă neobosită, din toate puterile, pentru misiunile ce avea să i le hărăzească

Dumnezeu: aducea voința tenace de a fi „credincios până la moarte“ la locurile la care avea să fie chemat să slujească. Și într'adevăr credința aceasta, râvna de a-și împlini deplin datoria, conștiinciozitatea scrupuloasă și fanatică a păstrat-o impresionând, ca o pildă clasică până la ultima sa respirație, chiar și când vedea că puterile i se sleesc și rămânând pe poziție își grăbește sfârșitul.

A fost credincios către Dumnezeu, către altarul lui cel sfânt pe care l-a ales la porunca unei chemări mai înalte, ca stăpân principal al vieții și al muncii sale, dându-și seama că altarul credinței ortodoxe este astăzi și va fi mâine și deapauri isvorul întregii puteri a neamului. Iar râvna, priceperea și devotamentul cu care a slujit lui Dumnezeu încă din tinerețe, l-au impus curând atențiunii generale și aprecierilor unanime, care l-au ridicat la locurile de conducere ale Bisericii.

Într'adevăr, în urma activității strălucite, ca secretar și consilier la Sibiu, în centrul Mitropoliei ardelen, unde s'a distins și ca dibaciu mânător de condei, dar și ca un priceput chivernisitor și organizator în 1909 clerul și fruntașii mireni ai Banatului l-au ales ca episcop al Eparhiei Caransebeșului, pe care a condus-o cu destoinicie vreme de zece ani. În această calitate, după grelele încercări ale războiului mondial, Dumnezeu l-a învrednicit să dea la 1 Decembrie 1918, marii adunări dela Alba-Iulia, binecuvântarea Bisericii strămoșești pentru Actul Unirii, pe care avea să-l hotărască și să înalte către cer rugăciunea de laudă și de mulțumită a Neamului, care se vedea ajuns în ceasul de mult așteptat al libertății.

Dar Dumnezeu nu împarte cu sgarcepe darul și bucuriile sale celor vrednici. Episcopului Dr. Miron Cristea i-a fost dată o fericire unică în istoria unui neam. I-a fost dat să celebreze cununia de veci între Transilvania și Regele tuturor Românilor, după cea mai arzătoare dorință a amândurora. Iar după întregirea neamului tot lui i-a revenit rolul să pecetluiească și să consolideze unificarea națională prin instalarea sa în scaunul de Mitropolit primat al României întregite, ca un părinte al tuturor fraților regăsiți.

Înțelegându-și deplin această misiune, Mitropolitul Primat Miron Cristea nu s'a mulțumit numai să simbolizeze unitatea națională dobândită cu atâtea jertfe, ci a purces la adâncirea și definitivarea ei prin întocmirea orânduelilor și așezămintelor fundamentale ale Bisericii românești unificate.

Dar minunea și simbolismul acestui mare fiu al neamului nu avea să se încheie prin acestea. Se vede că Dumnezeu a stabilit între drumul vieții și activității acestui iubit ales al său și între drumul neamului nostru, în etapa decisivă a lui, o legătură tainică, o împletire adâncă, până la capăt. Mitropolitul primat Miron Cristea trebuia să se înalte la dem-

nitatea cea mai înaltă bisericească, la aceea de Patriarh, pentru a ridica neamul și țara noastră, vrednică, dreptcredincioasă, la un prestigiu care să strălucească departe, dincolo de granițele ei.

Înalt Prea Sfințitul Patriarh Miron Cristea a fost în toată această ascensiune a unui neam, omul care a corespuns întru totul, prin însușirile sale, înaltelor trepte la care s'a ridicat. Neamul nostru, în sușul său, n'ar fi avut cine să înfățișeze, cu o mai desăvârșită demnitate, inteligență și prestanță, culmile la care s'a ridicat, reprezentându-ne Biserica și Țara cu strălucire și lăsând impresiuni neșterse în solile sale prin strălucire.

Dar iubirea caldă de neam a Înalt Prea Sfințitului Patriarh Miron și însușirile de conducător înțelept și clar văzător, ca și trebuința de a avea în frunte oameni destoinici și de autoritate, au fost tot atâtea motive cari porunceau marelui Ierarh să dea nașunii, și într'un mod mai direct, neprețuita sa contribuție de lumină și de muncă.

Luptător neînfricat pentru unitatea națională înainte de 1918, el a răspuns și în timpurile recente, cu abnegație și entuziasm, la chemarea Țării și a Regelui ei, în momentele grele în care se cerea și autoritatea și sufletul lui mare pentru trecerea cu bine peste împrejurările primejdioase și pentru refacerea întru tărie și unitate a Statului și a Neamului.

Astfel a fost, credincios și Neamului și Regelui său, până la ultima clipă a vieții, murind la post ca un ostaș.

Acum, când drumul ostenitor și bogat în fapte l-a isprăvit, putem spune după judecățile noastre omenești, căci criteriile de judecată ale lui Dumnezeu nimenea nu le cunoaște desăvârșit și în concret, că Patriarhul Miron se va înfățișa liniștit înaintea dreptului Judecător ca unul ce și-a făcut datoria deplin în marile slujbe la care a fost chemat, exclamând împreună cu Apostolul Pavel: „Lupta cea bună am luptat, cursul am plinit, credința am păzit. De acum îmi stă înainte cununa dreptății, pe care Domnul îmi va da-o în ziua aceea, El, dreptul Judecător“.

Dacă celui ce-a primit mulți talanți, multe i se vor cere, și dacă le-a împlinit și cununa va fi mai bogată, credem puternic că Patriarhului nostru Miron i s'a gătit comora în ceruri.

Știind însă că și cea mai strădănică, mai izbăvitoare și mai impunătoare activitate omenească, în ochii Tăi, Doamne, rămâne totuși cu totul neînsemnată, înălțăm lângă rămașițele pământești ale celui ce a fost Patriarhul Miron al României rugile noastre fierbinți către Tine Dumnezeule al milostivirii și cu osârdie-ți cerem: împlinește cu harul Tău ceresc ceea ce, pe lângă toată marea credință, din neîndestularea omenească a puterilor, mult regretatul nostru Patriarh, în lume viețuind, ar fi tre-

cut cu vederea, — și-l fă să locuiască în lumina feții Tale. Amin.

La Cluj s'a slujit zilnic câte un parastas din partea P. S. Sale Episcopului nostru Nicolae, asistat de un sobor de preoți.

Marși în ziua înmormântării s'a slujit în prezența tuturor autorităților locale, civile și militare, slujba prohodului de către P. P. C. C. L. L.

consilierii eparhiali Dr. Seb. Stanca și Ion Goron, Dr. L. G. Munteanu, rectorul Acad. teol., Ioan Cioara, V. Mateiu și diaconii V. Bogdan și S. Suci.

Panegiricul l-a făcut păr. cons. Dr. Seb. Stanca prin o vorbire pătrunzătoare.

Fie-i memoria în veci binecuvântată.

V. M.

Din prilejul morții prof. A. Buzdug.

Cuvântul Academiei Teologice

rostit prin prot. Rector Dr. L. G. Munteanu:

Jalnici ascultători,

Sfârșitul strădaniilor noastre pământești este moartea. Fie că ne naștem în bordeie, sau palate; fie că trăim viața cu trudă, sau tihnă și belșug; fie că ne cheltuim energiile în muncă manuală, sau intelectuală; fie că avem parte numai de dureri sau bucurii; mai curând sau mai târziu deopotrivă gustăm amărăciunea morții. Moartea este realitatea pe care omenirea dela începutul existenței ei o experiază zi de zi prin mii de fii ai ei.

O realitate înfiorătoare și de-o supremă durere. Înfiorătoare pentru cel ce o gustă și dureroasă pentru cei rămași în urmă. La gândul morții, numai, face să pălească supremele bucurii și mulțumiri cari ni le dă viața, fac imposibilă fericirea. Minte omenească ori cât de iscusită ar fi în invențiile ei, și în pătrunderea realităților existenței de milenii de ani stă neputincioasă în fața misterului morții. Ce-i moartea în sine, ce-i dincolo de ea, nimeni n'a putut-o spune.

Adâncul neputinței noastre îl umple numai rațiunea divină, în descoperirea ei în creștinism. Mântuitorul singur ne spune, că moartea nu este un final absolut, ci un popas al vieții, care se continuă într'altă lume, și într'o formă purificată de întinăciunea corporală. Câtă mângâiere aduce în lume acest adevăr, dar și ce concepție nouă despre viață vine să înlocuiască pe cele vechi.

Trăirea nu mai este exclusiv pentru trup, care materie fiind urmează legilor firești ale materiei în continuă transformare, ci pentru suflet, sufletul este viața, viața fără sfârșit, entitatea divină din om. Creștinul pătruns de valoarea acestei înalte descoperiri divine, privește cu seninătate moartea, el nu se teme ca în fața necunoscutului, fiorul trupului, care se sbuciumă în fața descompunerii, nu-l cutremură. El știe că nu acesta este sfârșitul, ci numai o punte de trecere de pe Pământ la cer. Amărăciunea morții trupesti este prea mică, decât să întunece nădejdea fericirii vecinice. El nu se coboară în mormânt, ci se urcă la cer, căci nici odată nu s'a identificat absolut cu corpul stricăciunii. A trăit cu sufletul, pentru fericirea vieții lui vecinice, încarnat în haina trupului, pe care în momentul stabilit de pronia cerească o desbracă lăsându-o pământului, din care a fost luată.

Fericit este creștinul, care din vreme înțelege acest senz adânc al vieții, desvelit lumii de Hristos. Între acești puțini fericiți fără îndoială este iubitul nostru prieten, coleg și cunoscut prof. Dr. A. Buzdug, care azi se desparte de lumea noastră, în care prin avânt și faptă și-a câștigat un loc de cinste, de unanimă bună apreciere. Nu faptul că și-a dedicat viața misiunii de apostol al învățaturii lui Hristos, l-a îndreptat pe linia trăirii creștine, nobile, de a înălța factura spirituală, împletită din abnegațiuni și jertfe ci și adevărata concepție ce și-a format-o despre viață.

Din primul moment când l-am cunoscut am distins în sufletu-i această rară scânteie de pătrundere a lucrurilor și împrejurărilor, care nici odată nu greșește. Eram acum 21 de ani la Sibiu. El în calitate de deputat sinodal, poate cel mai tânăr în această cinste a vremii, iar eu student. La memorabila ședință de protest a Ardealului ortodox și românesc, împotriva încercărilor stăpânirii, de a-i uzurpa drepturile dobândite cu atâtea greu, prin trimiterea unui comisar guvernamental, care să participe la ședințe.

A fost prea serios momentul, ca cineva să facă gestul fără o matură cumpănire. Curajul, hotărârea lui denota pe omul integru, încă din frageda tinerețe. Acelaș a rămas în ochii mei și ai noștri ai tuturor de atunci încoace, prin fiecare faptă înfrumusețând tabloul care-i întruchipează figura. Pentru românism și ortodoxism își pune sufletul. Orice inițiativă românească și creștinească îl are de colaborator. Pe catedră, la amvon, la întrunirile publice, în sala de conferințe, glasul lui răsună cu putere de tunet, încălzind simțurile, trezind conștiințele și activând voințele. Într'un oraș ca Clujul cercul de activitate în cele două domenii îi pare prea îngust. Și-l lărgește, prin scrisul său frumos și mișcător, se adresează masselor din toate părțile locuite de români. Începând cu copiii din școala primară, cari abia încep să descifreze o pagină tipărită și sfârșind cu preoții ca luminători ai satelor, prin el au la îndemână cea mai aleasă hrană sufletească, culeasă cu sârguință, stecurată cu pricepere prin sufletul omului credincios și aranjată pe înțelesul tuturor.

Jalnici ascultători,

Ar trebui să abuzez de bunăvoința Dvoastră, ca în atari momente de adâncă durere, să prind în cuvinte tot ceea ce a făcut să-l crească în

ochii morții pe profesorul Buzdug. El va trăi între noi încă mulți ani înainte prin ce a fost.

Trupește azi pleacă dintre noi. Pleacă cu conștiința împăcată a omului care și-a făcut mai mult decât datoria și față de sine și față de semenii. Pleacă totuși mâhnit. A trecut prin încercarea dreptului Iob. Dumnezeu mult l-a iubit, de aceea mult l-a încercat. Prea de vreme a trebuit să părăsească ogorul lui de muncă. Abia a început să dea rod și trebuie să plece. O mângâiere totuși i-o putem da noi colegii lui prin promisiunea ce i-o facem, îi vom continua munca pentru care și-a pus sufletul. Îi vom rămânea prieteni, și colaboratori. În noi familia lui va găsi totdeauna un razem. Prinusul nostru pentru ai săi, va fi prinusul recunoștinței față de el.

Iubit coleg,

Plecând dintre noi, cu tine duci o parte din sufletul nostru. Duci amintirea celor 16 ani de frățescă colaborare, duci amintirea celor mai frumoși ani ai vieții noastre. Tu azi ești fericit, ceriurile îți s-au deschis, și ceea ce noi pământeni vedem după cum spune Pavel numai ca prin oglindă în ghicitor, tu vezi dela față la față. Vezi pe Dumnezeu, cu îngerii lui, vezi lumea dreptilor în care nu este nici o durere.

Ședința Eforiei mănăstirilor înzestrate

Vineri, 17 Februarie s'a ținut în Palatul Sf. Patriarhii, ședința Eforiei mănăstirilor înzestrate, sub prezidenția I. P. S. Patriarh Miron. Au luat parte la ședință d-nii: Dr. N. Zigre, ministrul cultelor și artelor, N. Cornăeanu, ministrul agriculturii, N. Șerban subsecretar de stat și inspector general P. Roșianu, secretarul Eforiei.

La ordinea zilei au fost foarte multe chestiuni. Prima: punctul până la care poate merge competența organelor silvice ale ministerului de domenii, în chestiunea pădurilor cu cari au fost înzestrate mănăstirile.

S'a stabilit că aceste păduri mănăstirești nu intră în categoria așa numitelor „păduri particulare administrate de stat”, ci, rămânând în picioare toată competența organelor silvice, în ce privește controlul și supravegherea din punct de vedere tehnico silvic, — restul, adică în privința gospodăririi pădurilor și îndeosebi comercializarea materialului lemnos rezultat, competența organelor silvice este de colaborare cu organele bisericești respective. În acest sens se va întocmi un regulament, pentru care au fost delegați: pr. Dron și d-nii Roșianu și Grozescu.

Eforia a stabilit ce destinație trebuie să dea fiecare mănăstire înzestrată venitului net obținut din păduri.

S'a aprobat un formular de buget special privitor la cheltuielile și veniturile rezultate din pădurile mănăstirești.

S'a aprobat diferite licitații, ex-

ploatări în regie și altele, referitor la pădurile mănăstirești.

S'a aprobat să se dea mănăstirilor Râșca și Slatina din eparhia Moldovei, terenuri din pădurea Bistrița de lângă P. Neamț.

S'au acordat mănăstirii Nămăești (Muscel) 20 ha. teren în jud. Ialomița.

S'a stabilit principial că venitul dat de-o pădure mănăstirească nu poate fi întrebuițat de alte mănăstiri chiar din aceeași eparhie.

EVANGHELIA

Marcu 9, 17-32.

Minunea săvârșită de Mântuitorul a fost sfântul Lui răspuns la stăruitoarea rugăciune a unui părinte cu sufletul cernit de suferință pentru suferințele fiului său: „Cred Doamne! Ajută necredinței mele!”

În mijlocul postului istorisirea Evangheliei vrea să fie un îndemn la acte ale milosteniei; să ștergem și noi o lacrimă, să atinăm și noi o suferință, să strecurăm și noi o rază de nădejde în sufletele celor copleșiți de năcazuri.

Dar mai presus de toate istorisirea Evangheliei vrea să fie un sprinț dat trebuinței noastre de a crede și nădăjdui. Pământul e plin de fii stăpâniți de duhuri rele; din pricina lor viața e cutropită de focul patimilor și de apa murdară a păcatului; cine să ne mântuiască de tot răul acesta? În mijlocul nenorocirilor pricinuite de duhul răutății, în mijlocul multor griji, ce ne copleșesc, cuvintele Mântuitorului sunt o solie

cerească: toate sunt cu puțință celui credincios!

Toate sunt cu puțință celui credincios! Și postul și rugăciunea și faptele milei trupești și sufletești. Ci vai de cel ce se pierde în labirintul credințelor deșarte. Acela deslănțue asupra pământului toate puterile întunerecului.

Minunile săvârșite de Mântuitorul au și menirea de a fi temelii dreptei credințe, mărturisită de apostolul Petru: Tu ești Hristos, fiul lui Dumnezeu celui viu.

Pe această temelie se clădește omul nou și lumea nouă. El e garanția împăcării noastre cu Dumnezeu, eliberatorul nostru din robia păcatului. E calea, adevărul și viața. Credința în dumnezeirea lui Hristos e grăuntele de muștar, din care poate răsări împărăția lui Dumnezeu și numai această credință poate muta din cale munții păcatului.

Postul nostru și rugăciunea noastră din această credință trebuie să ne adape. Rostul lor e doar să alunge pe omul cel vechiu și să ne renască după chipul lui Hristos. Să alunge răul din suflete și să sâdească acolo dumnezeieștile Lui virtuți: credința, nădejdea, dragostea.

Rugăciunea e sfânt avânt al sufletului nostru spre lumea idealurilor prin credința în Hristos; postul e armă împotriva durerilor necurate prin lumina credinței în Hristos. Aceste trei: credința în Hristos; rugăciunea și postul ne fac vrednici de darul Duhului sfânt, prin care ia ființă împărăția lui Dumnezeu.

I. G.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. P. S. nostru Episcop Nicolae Colan, a plecat Sâmbătă dimineața cu Rapidul la București, pentru a participa la solemnitatea primirii și înmormântării rămășițelor pământești ale I. P. S. Patriarh Miron Cristea, precum și la ședința Sf. Sinod. P. S. Sa s'a reîntors la Cluj Miercuri seara cu acceleratul.

Ședința solemnă a Sf. Sinod. Membrii Sfântului Sinod s'au întrunit Luni dimineața la Sfânta Patriarhie în ședință solemnă spre a elogia pe defunctul Patriarh Miron Cristea. Înainte de deschiderea ședinței s'a făcut o mică rugăciune. I. P. S. S. Mitropolitul Nicodem al Moldovei a deschis lucrările Sf. Sinod în calitate de locotenent patriarhal, dând cuvântul d-lui N. Zigre, Ministrul Cultelor, care a citit Mesajul Regal de deschidere a sesiunii extraordinare a Sfântului Sinod. D-Sa a ținut un simțit discurs omagiând, în numele guvernului, pe ilustrul defunct. În numele Sfântului Sinod a luat apoi cuvântul P. S. Sa Episcopul Nicolae al Clujului, elogiând marile fapte ale Patriarhului Miron.

P. C. Părinte Dr. I. Todoran, profesorul Academiei teologice din Cluj, a ținut Duminecă la orele 12 în sala festivă a Rezidenței Ținutului Someș o conferință cu titlul „Personalitatea Patriarhului Miron”. În fața publicului numeros și select, pâr. conferențiar a arătat într-o ex-

punere elogioasă și documentată faptele merituose ale marelui defunct. A fost o vrednică reliefare a celui ce și-a închinat munca și viața neamului.

† **Dr. Ioan Suciu,** vechiul străjer din garda de luptă națională intrasigentă de pe vremuri, s'a stins din viață. Cu el se coboară în mormânt încă o figură naționalistă, pilduitoare, cu sufletul înflăcărat și inimă de erou. Insuflețirea, viața și lupta lui dreaptă, rămân ca o cheazăie a vremilor apuse și un imbold pentru cele prezente și generațiilor următoare. Odihnească în pace!

Pensionarea scriitorilor. Din înalta inițiativă a M. S. Regelui, Guvernul a luat hotărârea de a crea un fond de pensii pentru scriitorii români. Pensiile care se vor acorda vor fi între 8000 și 25.000 lei. Mărimea pensiilor va fi fixată de un Consiliu de administrație. Soția va primi și ea o cotă până la 50%. Tot din acest fond se vor acorda diferite ajutoare de boală etc. Gestul, cu adevărat regal, a impresionat profund opinia publică din țară.

Școli țărănești în județul Cluj. Sub noul regim de ridicare culturală a maselor țărănești, d-l colonel Manole Enescu, prefectul județului Cluj, a organizat și condus un număr în-

semnat de școli gospodărești în comunele județului nostru. Cursurile privesc, în special, pregătirea mâncărilor și organizarea treburilor gospodărești. În gospodăria lipsită de ordine a majorității țăranilor noștri, aceste școli au menirea de a aduce aceea sistemizare, care prin efortul mai mic pe care îl cere, dă, totuși, un randament mai mare. Deasemenea printr'o cât mai igienică și națională pregătire a mâncărilor, se urmărește regenerarea corporală a neamului nostru atât de încercat. Nu putem decât să urăm succes generoasei inițiative a prefectului județului Cluj, și o imitare în cât mai multe județe a acestui lucru.

Finis Cehoslovaciei. Evenimentele grave, care s'au desfășurat în Cehoslovacia, au răscolit din nou liniștea atât de greu restabilită a Europei. Țara, atât de greu încercată se desface în bucăți, iar dușmanii se reped asupra ei. În Slovacia s'a constituit un nou guvern sub prezidenția d-lui Tisso, Rutenia este invadată de Unguri, iar Boemia și Moravia au fost ocupate de Germani. Rezultatele desbinării interne sunt, vedem, cât se poate de triste. Iată avantajele regimului partidelor. Numai acum putem să ne dăm seama de intervenția salutară pe care a avut-o la noi în țară reforma înțeleptului nostru Rege. Să mulțumim Domnului că avem un astfel de Rege!

Opera pacifică a Angliei. Inarmările Angliei sunt exclusiv defensive, a declarat d-l Chamberlain, premierul britanic. Se crede că d-l Chamberlain ar avea intenția să convoace o conferință internațională, spre a discuta diferitele probleme de ordin internațional care agită în momentul de față Europa. Ar fi invitat și mareșalul Göring pentru a fi discutată și problema coloniilor revendicate de Germania. Anglia desfășoară într'adevăr o activitate în folosul păcii.

Alte condamnări de preoți în Rusia. Citim că de curând tribunalul din Leningrad a condamnat la moarte doi preoți, care au fost prinși ținând slujbă religioasă pentru un număr restrâns de credincioși. Iată unde am ajuns în timpurile acestea de civilizație înaintată! Acestea sunt roadele comunismului care mai are speranța să cucerească întreaga lume. Ne găsim parcă în timpurile cele dintâi ale creștinismului, când credința era mai tare în cei umili. Acești doi preoți punând mai presus de siguranța lor personală, misiunea pe care o primiseră prin darul preoției și mântuirea țăranilor obidiți, au ținut să aducă hrană sufletească celor care o cereau. Iată două exemple vorbitoare din marea masă a preoților ortodocși.

— **Librăria Eparhială din Cluj** (Piața Cuza Vodă Nr. 6), fiind aprovizionată cu odore bisericești (cruci, candelă, odăjdii, rapori etc.) precum și cu toate cele necesare serviciului divin — stă la dispoziția tuturor pentru efectuarea oricărei comenzi, mici sau mari, cari se execută prompt și cu îngrijire, pe lângă cele mai moderate prețuri.

BIBLIOGRAFIE

Dr. N. Neaga: „Vechiul Testament în gândirea românească”. Sibiu. 1917. 29 pagini. Prețul 2 Lei. Acest mic studiu e o retipărire din „Telegraful Român” și formează Nr. 3 al „Bibliotecii biblice” pe care o îngrijește p. prof. Neaga dela Academia teologică sibiană. Autorul susține că aproape toată gândirea românească e străbătută de duhul biblic, și în acest scop aduce o serie de nume începând cu Neago Basarab, Miron Costin, Dimitrie Cantemir, Gheorghe Lazăr, Eliade Rădulescu, spre a trece la alții noi ca Ilarie Chendi, Marin Ștefănescu, Ion Petrovici și Lucian Blaga. E o lectură folositoare pentru toată lumea, de aici și ieftinătatea broșurii.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 4235/1939.

PROGRAMUL serviciilor divine în catedrală în decursul Postului mare.

1. În fiecare zi de lucru dimineața la ora 9: Sf. Liturghie înainte sfințită. Sâmbătă la ora 8: Sf. Liturghie a lui Ioan, în fiecare zi, scara la ora 18: Serviciul prescris de tipic.

2. În Dumineci sărbători la ora 9: Utrenie, la ora 10: Sf. Liturghie, la ora 18: Vecernie.

3. La Vecerniile de Dumineca seara vor predica studenții Academiei teologice.

4. La serviciul de Vineri seara vor predica P. C. profesori Dr. Gal. Munteanu și Dr. Ioan Pașca.

5. În săptămâna a V-a din post Miercur și Vineri, în săptămâna patimilor Luni, Marți și Miercuri seara Denii.

Programul serviciilor din săptămâna Patimilor și dela Inviere se va publica la timpul său.

Cluj, la 22 Februarie 1939.

Consiliul eparhial.

Nr. 297/1939.

Ordin circular.

1. Către Academia și Internatul Teologic, toate Oficiile protopopești și parohiale, și toate Starețiile din Eparhia Vadului, Feleacului și Clujului.

2. Către Oficiul de Cassă, Loco.

Pentru executarea articol. 3 și 9 din Legea asupra organizării învățământului industrial, prin care se obligă toate instituțiile a depune la casa de consemnațiuni (administrațiile financiare) pentru Casa Învățământului Industrial din Ministerul Educației Naționale, 2 puncte din procentul făcut rabat asupra lucrărilor și furniturilor către Stat, județ, comună, stabilimente publice și regii autonome, la licitații și tratări prin bună învoială, vă comunicăm mai jos dispozițiile legale referitor la această îndatorire, deodată cu instrucțiile Onoratului Minister al Educației Naționale Nr. 230986/1938.

Art. 3. Casa învățământului industrial este alimentată:

a) Dintr'o cotă de două puncte din numărul procentelor lăsate rabat, de adjudecatori, asupra valorii tuturor lucrărilor sau furniturilor Statului, județelor, comunelor, stabilimentelor publice și regiilor autonome, date prin licitație publică sau prin bună învoială. Se exceptează Regia Autonomă CFR., a porturilor și comunicațiilor pe apă, Direcția generală a drumurilor, Direcția generală a poștelor și telegrafelor și Ministerul Apărării Naționale.

Când rabatul e sub 2%, el se va vărsa în întregime Casei Învățământului industrial.

Cota de două puncte din numărul procentelor lăsate rabat se va ordona pe seama și la dispoziția Casei Învățământului industrial, de către serviciile de contabilitate ale instituțiilor care lichidează lucrările, odată cu suma ce se cuvine adjudecatarului, făcându-se mențiune pe ordonanță despre această plată.

Când plata lucrării se face prin ordonanțe parțiale, pe bază de situații provizorii sau avansuri (acțiuni), se va ordona pe seama și la dispoziția Casei învățământului industrial o sumă proporțională cu cea prevăzută în ordonanța respectivă, astfel ca în momentul când i se achită ultima sumă, cota de 2% să fie în întregime vărsată Casei învățământului industrial.

Art. 9. Funcționarii publici, care nu vor respecta dispozițiile legale pentru constatarea urmărirea și încasarea drepturilor cuvenite Casei învățământului industrial sau vor da dovadă de neglijență în transmiterea sumelor încasate, vor fi pasibili de aplicarea sancțiunilor prevăzute, pentru cazuri similare, în legea contabilității publice, legea pentru apărarea patrimoniului public și Statutul funcționarilor publici.

COPIE

de pe circulara Ministerului Educației Naționale — Direcția învățământului profesional Nr. 230986/1938, înreg. la Nr. 53565 din 15 Dec. 1938.

Domnule Ministru,

După cum vi s'a comunicat prin circularile Ministerului de Finanțe Nr. 454.993 din 6 Martie 1938 și Nr. 198.103 din 6 August 1938, cunoașteți că, în baza dispozițiilor art. 110—112 din Legea pentru organizarea și funcționarea Inv. Secundar Industrial de băeți și fete a luat ființă Casa Învățământului Industrial, care are drept scop, asigurarea funcționării în cât mai bune condițiuni a școalelor secundare de Învățământ industrial, precum și ajutorarea materială și sprijinirea absolvenților acestor școli — români de origine, care au deschis sau vor deschide ateliere sau se vor dedica practicării meseriilor.

În conformitate cu dispozițiunile de mai sus, precum și cu dispozițiunile art. 3, al. A) din Regulamentul pentru organizarea și funcționarea Casei Inv. Industrial, această instituție este alimentată din o cotă de două puncte din numărul procentelor lăsate rabat de adjudecatori

asupra valorii tuturor lucrărilor sau furniturilor Statului, județelor, comunelor, Stabilimentelor publice și Regiilor Autonome, date prin licitație publică sau prin bună învoială.

Pentru aducerea la îndeplinire a acestor dispozițiuni legale, vă rugăm să binevoiți a da ordinele cuvenite atât serviciilor, cât și instituțiilor care depind de Domnia Voastră.

Procedura de urmat a fost fixată de Ministerul de Finanțe prin circulara Nr. 198.105 din 6 August 1938, în modul următor:

Atât cota de două puncte din numărul procentelor lăsate rabat când acesta este mai mare de 2%, cât și întreaga cotă de rabat bonificat când acesta este sub 2%, se va calcula de către Serviciul de contabilitate respectiv, adăugându-se la valoarea facturii sau a situației de lucrări ce se va ordona odată cu suma ce se cuvine furnizorului sau antreprenorului, făcându-se în coloana de observații a ordonanței sau mandatului de plată următoarea mențiune:

„Domnul Casier plătitor va reține și consemna pe seama și la dispoziția Casei Învățământului Industrial suma de Lei...”

În vederea aplicării uniforme a dispozițiilor cuprinse în art. 3 și 9 și în Regulamentul mai sus menționat, dăm următoarele două exemple:

1. O furnitură în valoare inițială de Lei 60.000 după deviz s'a adjudecat, pentru suma de Lei 57.000, pentru motivul că această firmă față de celelalte concurențe a oferit lucrarea cu un rabat de 5%.

Potrivit art. 111—112 din Legea pentru înființarea Casei Inv. Industrial și art. 3 din Regulamentul de organizarea și funcționarea ei se cuvine acestei Case o cotă de 2 puncte din totalul procentelor de 5% date rabat.

În acest caz ordonanța de plată, pentru achitarea acestei furnituri se va emite pentru suma de Lei 58.200, adică pentru Lei 57.000, sumă ce se cuvine furnizorului, plus Lei 1.200 cota de 2 puncte din rabat cuvenită Casei Inv. Industrial.

2. Dacă la aceeași furnitură s'ar fi bonificat un rabat numai de 1%, în acest caz ordonanța sau mandatul de plată s'ar fi emis pentru suma de Lei 60.000, din care sumă de Lei 59.400, se cuvine furnizorului, iar suma de 600 Lei valoarea integrală a rabatalui obținut se cuvine Casei Inv. Industrial, deoarece rabatul a fost sub 2%.

Când plata unei furnituri se va face prin ordonanțe parțiale sau prin ordonanțe de avansuri, se vor reține pentru Casa Inv. Industrial din fiecare ordonanță cotele proporționale cu sumele ordonanțate, astfel ca în momentul când se va achita ultima sumă, întreaga cotă de 2 puncte să fie reținută și vărsată pe seama acelei Case.

Potrivit prevederilor art. 4 din Regulamentul Casei Inv. Industrial, cotele reținute prin Administrațiile financiare de încasări și plăți din ordonanțele de plată sau cele reținute

prin serviciile Dvs. de casierie urmează a le consemna la Casa de Depuneri pe seama și la dispoziția Casei Inv. Industrial, iar recipisele se vor înainta acelei Case.

Pentru a putea urmări urgentarea executării acestor operațiuni la Administrațiile financiare, vă rugăm să binevoiți a dispune să se trimeată la sfârșitul fiecărei luni acestei instituțiuni de către serviciul Dvs. de contabilitate un borderou de toate ordonanțele din care urma să se consemneze suma pe seama Casei Inv. Industrial cu arătarea Administrației financiare asupra căreia s'a emis ordonanța de plată Nr. ... și valoarea ordonanței, numele titularului, precum și suma cuvenită Casei Inv. Industrial.

Cu această ocaziune, vă rugăm să binevoiți a pune în vedere serviciilor și instituțiilor ce depind de Dvs. că în conformitate cu dispozițiunile art. 7 din Regulamentul de funcționare nu se vor elibera garanțiile antreprenorilor și furnizorilor decât dacă prezintă dovadă dela instituția cu care au contractat, că s'a reținut și ordonanțat pe seama Casei Inv. Industrial cotele respective din rabatul acordat.

Deasemenea vă rugăm să binevoiți a atrage atențiunea personalului Dvs. în subordine asupra dispozițiilor art. 9 din Regulamentul de funcționare, care prevede, că funcționarii cari nu vor respecta dispozițiunile privitoare la constatarea, urmărirea și încasarea drepturilor cuvenite Casei Inv. Industrial, vor fi pasibili de sancțiunile prevăzute în Legea pentru apărarea patrimoniului public.

Ținând seamă de rolul important pe care această instituțiune urmează să-l aibe pentru românizarea și înțărirea meșteșugului și industriei noastre, suntem convinși, Domnule Ministru, că veți binevoi a acorda întreg sprijinul Dvs. acestei Case.

p. Ministru p. Director general
(ss) N. Dașcovici. (ss) V. Ilie.

Aceste dispozițiuni sunt a se executa la plata către antreprenori sau furnizori a tuturor ajutoarelor primite dela Stat, județ sau comună.

Cluj, la 31 Ianuarie 1939.

Consiliul eparhial.

Oficiul parohial ort. rom. Frata.

Nr. 36/1939.

(11) 1—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de cantor în parohia Frata se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Sesiune cantorală de 6 jug. arator în marginea comunei.
2. O grădină cantorală în comună de 400 st.
3. 20 zile de lucru dela credincioși.
4. A treia parte din venitele stolare obicnuite.

Candidații își vor înainta cererea însoțită de diploma de cantor, oficiului nostru parohial în termenul fixat, prezentându se în parohie pentru a cânta în strană Dumineca și în fiecare Miercuri și Vineri din postul Sf. Paști.

În candidare vor fi preferați acei cari au priceperea de a forma coruri bisericești.

Frata, la 26 Februarie 1939.

Pr. Mircea Tomuș, paroh.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.